

Koululaistehtävät / Pohjois-Pohjanmaan museo

VASTAUKSET TEOLLISUUS- JA LIIKENNETEHTÄVIIN

1. Selvitä Oulun teollisesta historiasta:

a. Mitä merkittävää oli Iin Kestilässä sijainneessa höyrysahassa?

Se oli Suomen ensimmäinen höyrysaha. Se perustettiin vuonna 1859.

b. Mitä osaat sanoa Oulun Villatehtaasta?

Värjärimestari David Efraim Lindgren perusti Pikisaareen värjäämön ja kehräämön vuonna 1863. Myöhemmin laitos kehittyi villatehtaaksi ja sen omistajia olivat Otto Lindgren (Karhi) vuodesta 1896 ja Valdemar Hyry vuodesta 1932. Tehdas oli nelikerroksinen, monipuolinen ja ajanmukainen laitos. Se tuotti lankoja, kankaita, huopia ja neuletuotteita. Tehdas työllisti ennen kaikkea naisia. Tuotteita suunniteltiin niin Suomessa kuin ulkomailla. Oulun Villatehtaan toiminta loppui vuonna 1963.

c. Tutki vanhoja oululaisten teollisuustuotteiden mainoksia ja etikettejä. Miten ne sinun mielestäsi ovat muuttuneet nykyisiin verrattuna? Mistä uskot muutoksen johtuvan?

Kuvat ovat piirrettyjä ja osa on hyvin koristeellisia. Nykyisin kuvat ovat usein varsin pelkistettyjä. Brändien eli tuotenimien rakentaminen on kuitenkin vanhaa perua.

Vanhoissa mainoksissa on paljon informaatiota, nykyisin uskotaan enemmän mielikuvamainontaan. Mainonta elää ajassaan ja edustaa aina aikakautensa tyyliä.

d. Kummasta mainos- ja etikettityylistä pidät enemmän, vanhasta vai uudesta? Perustele!

2. Yhdistä oikea tehdas/valmistaja, oikean tuotteen kanssa.

- a) Merijal
- b) Weljekset Åström Oy
- c) Uleåborgs Tobaksfabrik
- d) Oulun Konepaja Oy
- e) Koskenniskan Oluttehdas Oy
- f) Oulun Emalitehdas
- g) Oulun Osuuskauppa R.L.

- 5) Teddy
- 1) pohjanahka
- 6) Wiisi Wikkulia
- 2) höyrykattila
- 7) Pukki
- 3) maitokannu
- 4) Vaarainlimonadi

3. Selvitä Oulun liikenteen historialliset edistysaskeleet. Merkitse ylös keskeisimpien muutosten ja uudistusten vuosiluvut, tai se milloin "jokin uutuu" saapui Ouluun.

a. Maantieliikenne

Kärryillä ajettava tie saatiin Ouluun 1600-luvun puolivälissä. Vuonna 1869 saatiin siltayhteys Pokkitörmältä Toivoniemeen. Ennen siltaa joki ylitettiin lautoilla.

Sillankäyttö oli maksullista. Vuonna 1886 valtion rakentaman rautatiesillan ylittäminen oli maksutonta. Kempele-Haukipudas moottoritie valmistui 1990-luvulla.

b. Laivaliikenne

Rannikkohöyrylaivaliikenne nopeutti yhteyksiä Suomen kaupunkien välillä. Oulun ensimmäinen höyrylaiva Uleåborg valmistui 1838 ja liikennöi Oulusta etelän

kaupunkeihin. 1860-luvulla Oulusta etelään liikennöi säännöllisesti jo 8 laivaa.

Junaliikenteen alkaminen käytännössä lopetti höyrylaivaliikenteen.

c. Junaliikenne

Toisin kuin höyrylaivat, junat pystyvät liikennöimään myös talvella. Oulu yhdistyi valtakunnan rautatieverkkoon vuonna 1886. Tuolloin rakennettiin rautatiesilta yli

Oulujoen ja rautatie jatkui Toppilan satamaan asti. Oulu ja Tornio yhdistettiin radalla vuonna 1903. Rautatien myötä yhteydet etelään nopeutuivat ja säännöllistyivät.

d. Lentoliikenne

Ensimmäinen lentokenttä saatiin Oritkariin vuonna 1936. Säännöllinen lentoliikenne alkoi vuonna 1939, tosin toinen maailmansota katkaisi sen. Oritkarin kenttä oli

huono ja niinpä Oulunsalon kenttä avattiin 30.6.1953, Oulusta Helsinkiin pääsi nyt kahdessa tunnissa.